

С.В. ТКАЛІЧЕНКО, канд. економ. наук, доц.
ДВНЗ «Криворізький економічний інститут КНЕУ»
С.О. ФЕДОРЕНКО, ст. викладач, О.А. АКИМОВ, магістрант
ДВНЗ «Криворізький національний університет»

АНАЛІЗ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНВЕРСІЇ ГІРНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ

В умовах ГМК виникає розбіжність між часом і місцем створення та використання виробничих ресурсів. Унаслідок цього створюється велика сума запасів, що призводить до зниження оборотності коштів і, як наслідок, виникають диспропорції розподілу продуктів. Тому необхідно створювати надійну систему формування запасів, на основі якої виробничий потенціал буде використовуватись раціонально. Оцінюючи ресурсний потенціал, треба брати до уваги всі складові взаємовпливу на макро- і мікрорівнях. За прийнятою в Україні методикою оцінка економічної ефективності виводиться з відношення обсягу національного доходу до сукупного обсягу матеріально-технічних, трудових і природних ресурсів. Для виведення цього узагальнюючого показника всі ресурси повинні мати об'єктивну економічну оцінку. Вартісну оцінку ресурсів здійснюють на основі статистичної звітності, яка не завжди є коректно розрахованою.

Важливою умовою ефективного функціонування виробництва є раціонально організований процес його технічної підготовки, який складається з елементів: функціонального, адміністративного, виробничого і нормативно-технічного. Основним елементом є функціональний, який на основі даних є інформаційною моделлю функціонального складу системи технічної підготовки, яку не завжди можна оптимізувати. Слід мати на увазі, що характер руху наявних ресурсів впливає на рівень завантаження обладнання. Взагалі рух ресурсів обумовлює значення кожного фінансово-економічного показника. При цьому вся виробнича система має бути класифікованою за специфічними ознаками. Найважливішою умовою оптимального формування структури виробничої програми є максимально рівномірна завантаженість усіх груп обладнання.

Аналіз матеріалів стосовно стану мінерально-сировинної бази, практики функціонування гірничорудних підприємств у структурі промисловості України та виявлених у цьому зв'язку ряд невирішених проблем дають змогу класифікувати першочергові основні завдання стратегії і тактики розвитку гірничорудних підприємств, спрямовані на раціональне використання їх потенціалу в умовах невизначеності і конфліктності ринкового середовища. Особливістю функціонування гірничовидобувних підприємств є значна тривалість освоєння виробничої потужності та експлуатації родовищ, складність виробничих процесів видобутку та переробки сировини.

Підприємство повинне бути поділеним на елементи, для кожного з яких формуються варіанти техніко-економічних показників. Регіональний аспект функціонування підприємств передбачає орієнтацію на сировинну базу, природні та трудові ресурси разом з урахуванням впливу виробництва на довкілля. На сьогодні максимальна виробнича потужність приймається на рівні проектної. У більшості випадків не враховуються зміни виробничої потужності за етапами експлуатації родовища. Разом з тим вона значно відхиляється від проектної, так як на стадіях проектування детально не розглядаються реальні гірничо-геологічні характеристики родовищ стосовно потенційних корисних копалин. Процес варіювання видобутку корисних копалин, у результаті переміщення фронту робіт та гірничо-геологічних умов, призводить до зміни тривалості циклу, що змінює показники інтенсивності. Вибір узагальнюючого критерію оцінки виробничої діяльності повинен враховувати проблему невідповідності локальних оптимумів за структурними підрозділами узагальнюючому, що визначається кінцевим продуктом комбінату.

Отже, технологічна замкнутість виробництва обумовлює специфічний підхід до формування оптимізаційної економіко-виробничої моделі, яка стає основою при розробці принципів управління поточною діяльністю.

На сучасному етапі критерії та методи оцінки гірничотехнологічних можливостей родовища корисних копалин повинні бути побудованими таким чином, щоб визначалася можливість своєчасного виявлення шляхів підвищення інтенсивності виробництва.

Багатоваріантні оцінки гірничих можливостей стають основою для визначення оптимальної виробничої потужності.

Разом з тим виникає необхідність урахування обмеження інвестиційних ресурсів, економічну ефективність експлуатації родовища, забезпечення необхідної якості сировинних ресурсів.